

Kamerdelegatie bij eerste zitting Parlementaire Assemblee van de Raad van Europa

Van 26 tot en met 30 januari 2026 vond de eerste deelsessie plaats van de Parlementaire Assemblee van de Raad van Europa (PACE) in Straatsburg. Vanuit Nederland namen deel de Eerste Kamerleden [Saskia Kluit](#), [Daan Roovers](#) en [Gala Veldhoen](#) (allen GroenLinks-PvdA), [Tekke Panman](#) (BBB), [Rian Vogels](#) (VVD, delegatieleider), [Carla Moonen](#) (D66) en [Theo Bovens](#) (CDA). Aan het begin van de zitting koos de Assemblee Petra Bayr (Oostenrijk) tot nieuwe president van de PACE. De Assemblee hield urgentiedebatten over humanitaire bescherming en de eerbiediging van het internationaal recht in Gaza en de Westelijke Jordaanoever, de situatie rond Groenland, de politieke crisis in het bredere Midden-Oosten en het 65-jarig jubileum van het Europees Sociaal Handvest. De Assemblee herdacht de holocaust op de Internationale Holocaustherdenkingsdag. Op de plenaire agenda stonden voorts debatten over Oekraïne en de veiligheid van het Europese continent, de noodzaak van een verbod op conversiepraktijken en het versterken van democratieën met behulp van jongeren. Het platform 'Open dialoog met de Russische Democratic Forces' had de eerste bijeenkomst. De President van Moldavië en de Armeense minister van Buitenlandse Zaken richtten zich tot de leden. Vicepremier en minister van Buitenlandse Zaken van de Republiek Moldavië lichtte de prioriteiten van het halfjaarlijkse voorzitterschap van het Comité van Ministers toe. De verkiezing voor een nieuwe Nederlandse rechter bij het Europees Hof voor de Rechten van de Mens werd gewonnen door Corina Wissels.

Internationale rechtspraak onder druk

Tekke Panman opende als rapporteur op 26 januari het actualiteitendebat over het beschermen van het systeem van internationale rechtspraak. "Als we luisteren naar het nieuws, lijkt het erop dat velen zijn vergeten hoe belangrijk het internationaal recht en de internationale rechtspleging zijn, dat dit de gedeelde waarden van onze gemeenschap zijn, en vooral dat menselijkheid centraal staat in ons systeem," zei Panman. Hij uitte zijn zorgen over de behandeling, bedreiging en sanctiëring van aanklagers en rechters - functionarissen die hun leven hebben gewijd aan het ter verantwoording roepen van oorlogsmisdadigers - enkel vanwege hun inzet voor het internationale recht. Namens de fractie van Socialisten, Democraten en Groenen (SOC) benadrukte Saskia Kluit het belang van geloofwaardige en snelle uitvoering van uitspraken van het ICC en ICJ en het beschermen van mandaathouders als ICC procureur Kahn en VN - rapporteur Francesca Albanese. "De Raad van Europa en het Europees Hof voor de Rechten van de Mens spelen een centrale rol, samen met de VN, het Internationaal Strafhof en het Internationaal Gerechtshof vormen zij de pijlers van de internationale rechtsorde voor het verdedigen van fundamentele waarden zoals vrijheid van meningsuiting en menselijke waardigheid," aldus Kluit.

Versterken van democratieën met jongeren

Op 28 januari besprak de Assemblee het rapport 'Het versterken van democratieën met jongeren: van participatie naar gedeelde verantwoordelijkheid'. Theo Bovens onderstreepte het belang van inclusieve jeugdparticipatie. "Echte participatie betekent dat jongeren niet alleen over jongerenonderwerpen spreken, maar op alle politieke terreinen moeten kunnen meedoen. Ik stel dan ook voor dat de aanbevelingen niet uitsluitend aan regeringen gericht moeten zijn, maar ook aan maatschappelijke organisaties, onderwijsinstellingen en jeugdorganisaties, zodat de implementatie meer bij de samenleving en bij jongeren zelf komt te liggen," sprak Bovens.

Socialiseren op scholen

Namens de ALDE-fractie sprak Carla Moonen in het debat 'Socialisatie op school: naar inclusief en participatief onderwijs dat democratische waarden versterkt' op 28 januari haar waardering uit voor het rapport en benadrukte dat scholen het hart vormen van de democratie. "Net zoals kinderen een spiegel van hun ouders zijn, zijn scholen een spiegel van de samenleving—met zowel haar kracht als haar problemen, zoals discriminatie en uitsluiting. Daarom moeten scholen plekken zijn waar democratie niet alleen wordt onderwezen, maar daadwerkelijk wordt beleefd," zei Moonen.

Bescherming mensenrechten in het Midden-Oosten

In het urgentiedebat op 29 januari over 'Politieke crisis in het bredere Midden-Oosten: noodzaak om de mensenrechten en de rechten van alle minderheidsgroepen te beschermen' stelde Kluit dat jaren van debat en passiviteit tegenover Iran hebben geleid tot straffeloosheid en grootschalig geweld tegen onschuldige burgers. "De internationale aandacht gaat naar militaire en strategische kwesties, zonder een geloofwaardig plan voor de bescherming van de Iraanse bevolking. We moeten de passiviteit doorbreken en concrete actie ondernemen om de Iraanse bevolking te beschermen en daders van geweld niet ongestraft te laten," zei Kluit.

Democratische vooruitgang in Noord-Macedonië

In het debat op 29 januari over de post-monitoring dialoog van Noord-Macedonië sprak Rian Vogels namens de ALDE-fractie steun uit voor het sluiten van deze dialoog, als erkenning van de geboekte vooruitgang en als stimulans voor pro-Europese hervormers. "Het rapport dat voor ons ligt bevestigt een belangrijke werkelijkheid: Noord-Macedonië is vandaag de dag een goed functionerende democratie, waar fundamentele rechten en vrijheden worden gerespecteerd. "Het rapport identificeert terecht gebieden waar verdere vooruitgang nodig is. De onafhankelijkheid van de rechterlijke macht en de strijd tegen corruptie," sprak Vogels.

Overige

Voorafgaand aan het urgentiedebat over Groenland op 29 januari publiceerde de Deense delegatie namens de politieke groepen en 34 landen, waaronder Nederland, een statement over Groenland waarin zij hun gezamenlijke inzet voor vrede, veiligheid, democratie en een op regels gebaseerde internationale orde benadrukken. Saskia Kluit werd herbenoemd als voorzitter van de Commissie voor Sociale Zaken, Gezondheid en Duurzame Ontwikkeling en nam deel aan de Joint Committee Meeting met de ambassadeurs bij de Raad van Europa op 29 januari, waarbij gesproken werd over de opvolging van de informele ministeriële conferentie in december 2025. Veldhoen en Moonen spraken met de Open Dialogue Foundation over het toenemende misbruik van westerse rechtssystemen en wetshandhaving door autoritaire regimes. In de commissie Politieke Zaken werd Vogels benoemd als rapporteur 'Need to protect Election Observers' en gekozen tot derde vice-voorzitter van de commissie Election of Judges. Op 29 januari woonde Vogels een side-event bij over het verbieden van conversie therapieën vooruitlopen op het debat later die dag. In de commissie Juridische Zaken werd Veldhoen benoemd tot rapporteur 'Towards the universal abolition of the death penalty'. Tijdens het debat over het 65-jarig jubileum van het Europees Sociaal Handvest op 29 januari benadrukte Kluit dat de sociale grondrechten het fundament vormen onder veerkrachtige democratieën en daarmee de kern van het werk van de Raad van Europa. Op 29 januari was Kluit als rapporteur inzake de humanitaire crisis in Gaza gastvrouw van het tonen van de film 'The Voice of Hind Rajab', waar 200 mensen aan deelnamen. Na afloop volgde een gesprek met de producent van de film, en was er een videoboodschap van de regisseur en moeder van Hind Rajab. Tijdens het open debat op vrijdag 30 januari wees Panman op de beperkte spreektijd, die nadelig kan zijn voor leden

wiens moedertaal niet Frans of Engels is, omdat zij hun inhoudelijke bijdrage niet altijd volledig kunnen uitspreken. Panman vroeg om hier in de toekomst rekening mee te houden. Roovers, Panman, Bovens en Vogels werden lid van de nieuw ingestelde speciale commissie New Democratic Pact.

Aangenomen teksten

Zie [hier](#) de aangenomen rapporten van de eerste deelsessie van 26-30 januari 2026 en het [statement](#) inzake Groenland.